

OLGA TORRAS

masia de la Garrotxa, observats amb la curiositat del botànic i el cor de poeta.

A la maduresa resseguí pas a pas tots els camins, tots els pobles de l'Empordà, atenta a la seva fesomia, perenne o canviant, a la història, la llegenda o el mite, al quefer d'homes i dones... i els plasmà en els seus versos, però també en una prosa poètica eficaç i dinàmica, no prou valorada, al meu entendre.

Montserrat pouava l'optimisme que la caracteritzava en el bàlsam que li oferia la naturalesa, motiu d'innombrables poemes que ens evoquen el pas del temps, la benignitat o la cruïsa de la quotidianitat. I patia pels paisatges malmesos, pels boscos calcinats, perquè la natura era per a ella «l'única que pot salvar-nos de morir ofegats damunt l'asfalt».

Montserrat Vayreda va ser fidel al seu esperit i a la seva veu poètica. Si bé ens ha deixat físicament i la tristesa «entela cada gest, cada somriure», ens ha llegat el seu

mestratge i la seva obra, prova inqüestionable de la seva passió per les paraules, pel país, per les persones.

La poesia naturalista

Rosa Vilanova

El llibre de Montserrat Vayreda que hi ha a la llibreria de casa és el que la impremta Aubert d'Olot va editar per al Banc Industrial dels Pirineus el maig de 1978, titulat *Amb el sol a la mà (Poemes per infants)*, amb il·lustracions de Lluís Vayreda i Trullol.

L'obra s'inscriu dintre la tradició poètica pròpia de totes les literatures de descriure i fixar el paisatge, una tradició que arrenca del segle XIX. Els naturalistes fixen en els seus quaderns l'impacte que els produeix la contemplació de la natura. No oblidem, per exemple, el llibre *La joia de viure la natura. El diari d'Edith Holden*, naturalista anglesa que descriu amb dibuixos i paraules la flora i la fauna del camp anglès, sempre amb l'acompanyament dels versos dels grans poetes anglesos. En la poesia de Montserrat Vayreda també hi ha aquesta voluntat naturalista que segueix el llegat de Verdaguer i Maragall.

Entenc que Montserrat Vayreda volgués i tingués present l'estol de nebots-nets i mainada amb qui, de ben segur, degué sentir-se estretament vinculada a l'hora d'editar el seu llibre, però no crec que el recull de poemes sigui «per a infants». Al pròleg, M. Àngels Anglada diu que el propòsit de l'autora és «oferir als infants una introducció a la poesia i un contacte amb el paisatge».

El poemari de què parlo és un llibre preciós d'una observadora atenta i subtil, com degué ser la poetessa. Avui dia, és un llibre per aprendre'n tots; un llibre on tots els que estimen i coneixen la fauna i la flora catalanes hi trobarien tota una saviesa lírica de què manquen els llibres científics —tot i que la meua experiència com a lectora em fa dir que si en algun manual científic es troba la petjada del lirisme és en els llibres de flora i fauna—; i també un llibre on els ensenyants trobarien un bon complement per treballar el medi natural amb els seus alumnes a través de la poesia.

El volum és un recull de poemes en quatre parts: «Bestiari», «Ales obertes», «Els arbres i les flors» i «Siluetes d'infant». Tot un univers d'éssers vius molt proper al nostre entorn.